

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 8. septembra 2020*

Obsah

Právny rámec	4
Európska sociálna charta	4
Charta základných sociálnych práv pracovníkov Spoločenstva	4
Charta základných práv Európskej únie	5
Smernica 2003/88/ES	5
Služobný poriadok	6
Okolnosti predchádzajúce sporu	7
Žaloba na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok	7
Návrhy účastníkov konania a konanie na Súdnom dvore	9
O odvolaniach	10
O prvom odvolacom dôvode hlavného a vzájomného odvolania Rady založenom na nesprávnom právnom posúdení, ktoré malo vplyv na rozsah právomoci Všeobecného súdu pri preskúmaní žaloby ...	10
O prvej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, keďže nedošlo k zmene kvalifikácie predmetu žaloby na prvom stupni	10
– Argumentácia účastníkov konania	10
– Posúdenie Súdny dvorom	11
O druhej časti založenej na nesprávnych právnych posúdeniach týkajúcich sa prípustnosti a rozsahu námietky nezákonnosti vznesenej v prvostupňovom konaní	12
– Argumentácia účastníkov konania	12
– Posúdenie Súdny dvorom	12

* Jazyk konania: francúzština.

O prvom odvolacom dôvode Komisie a o druhom odvolacom dôvode hlavného a vzájomného odvolania Rady založených na nesprávnom právnom posúdení pri výklade článku 31 ods. 2 Charty a smernice 2003/88, ako aj pri konštatovaní porušenia práva na platenú dovolenku za kalendárny rok	14
O prvých dvoch častiach založených na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o možnosť odvolávať sa na smernice voči inštitúciám Únie, a na nesprávnom definovaní rozsahu práva na platenú dovolenku za kalendárny rok stanoveného v článku 31 ods. 2 Charty v spojení so smernicou 2003/88	14
– Argumentácia účastníkov konania	14
– Posúdenie Súdny dvorom	15
O tretej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o povahu a účel práva zakotveného v článku 31 ods. 2 Charty	16
– Argumentácia účastníkov konania	16
– Posúdenie Súdny dvorom	17
O žalobe predloženej Všeobecnému súdu	20
O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení osobitnej povahy a účelu práva na dovolenku za kalendárny rok	20
O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení všeobecnej zásady rovnosti zaobchádzania	21
O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery	22
O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života	22
O trovách	23

„Odvolanie – Verejná služba – Služobný poriadok úradníkov Európskej únie – Reforma k 1. januáru 2014 – Článok 6 prílohy X – Úradníci a zmluvní zamestnanci pôsobiaci v tretej krajine – Nové ustanovenia týkajúce sa priznania dní platenej dovolenky za kalendárny rok – Námietka nezákonnosti – Charta základných práv Európskej únie – Článok 31 ods. 2 – Smernica 2003/88/ES – Základné právo na platenú dovolenku za kalendárny rok“

V spojených veciach C-119/19 P a C-126/19 P,

ktorých predmetom sú dve odvolania podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 14. februára 2019 (C-119/19 P) a 15. februára 2019 (C-126/19 P),

Európska komisia, v zastúpení: T. Bohr, G. Gattinara a L. Vernier, splnomocnení zástupcovia,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Francisco Carreras Sequeros, bydliskom v Addis-Abebe (Etiópia),

Mariola de las Heras Ojeda, bydliskom v Ciudad de Guatemala (Guatemala),

Olivier Maes, bydliskom v Skopje (Severné Macedónsko),

Gabrio Marinozzi, bydliskom v Santo Domingu (Dominikánska republika),

Giacomo Miserocchi, bydliskom v Islamabade (Pakistan),

Marc Thieme Groen, bydliskom v Kampale (Uganda),

v zastúpení: S. Orlandi a T. Martin, advokáti,

žalobcovia v prvostupňovom konaní,

Európsky parlament, v zastúpení: O. Caisou-Rousseau, J. Steele a E. Taneva, splnomocnení zástupcovia,

Rada Európskej únie, v zastúpení: M. Bauer a R. Meyer, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastníci v prvostupňovom konaní (C-119/19 P),

a

Rada Európskej únie, v zastúpení: M. Bauer a R. Meyer, splnomocnení zástupcovia,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Francisco Carreras Sequeros, bydliskom v Addis-Abebe,

Mariola de las Heras Ojeda, bydliskom v Ciudad de Guatemala,

Olivier Maes, bydliskom v Skopje,

Gabrio Marinozzi, bydliskom v Santo Domingu,

Giacomo Miserocchi, bydliskom v Islamabade,

Marc Thieme Groen, bydliskom v Kampale,

v zastúpení: S. Orlandi a T. Martin, advokáti,

žalobcovia v prvostupňovom konaní,

Európska komisia, v zastúpení: G. Gattinara, T. Bohr a L. Vernier, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

Európsky parlament, v zastúpení: O. Caisou-Rousseau, J. Steele a E. Taneva, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní (C-126/19 P),

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredsedníčka R. Silva de Lapuerta, predsedovia komôr J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, A. Prechal, S. Rodin a L. S. Rossi (spravodajkyňa), sudcovia E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský, F. Biltgen, K. Jürimäe, A. Kumin, N. Jääskinen a N. Wahl,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: V. Giacobbo-Peyronnel, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. februára 2020,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 26. marca 2020,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Európska komisia a Rada Európskej únie sa svojimi odvolaniami domáhajú zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie zo 4. decembra 2018, Carreras Sequeros a i./Komisia (T-518/16, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2018:873), ktorým Všeobecný súd zrušil rozhodnutia Komisie týkajúce sa stanovenia počtu dní dovolenky za kalendárny rok 2014 žalobcov v prvostupňovom konaní, a sice Francisca Carrerasa Sequerosa, Marioly de las Heras Ojeda, Oliviera Maesa, Gabria Marinozziho, Giacoma Miserocchiho a Marca Thiemeho Groena (spolu ďalej len „Carreras Sequeros a i.“), ktorí sú úradníkmi alebo zmluvnými zamestnancami Komisie (ďalej len „sporné rozhodnutia“).

Právny rámec

Európska sociálna charta

- 2 Európska sociálna charta, podpísaná v Turíne 18. októbra 1961 v rámci Rady Európy a revidovaná v Štrasburgu 3. mája 1996, nadobudla účinnosť v roku 1999. Všetky členské štáty sú zmluvnými stranami tohto dohovoru, keďže k nemu pristúpili v jeho pôvodnom znení, v jeho revidovanom znení alebo v oboch jeho zneniach.
- 3 Vo svojom revidovanom znení článok 2 Európskej sociálnej charty stanovuje:

„Na zabezpečenie účinného výkonu práva na riadne podmienky práce sa zmluvné strany zaväzujú... zabezpečiť minimálne štyri týždne platenej dovolenky v roku...“.

Charta základných sociálnych práv pracovníkov Spoločenstva

- 4 Bod 8 Charty základných sociálnych práv pracovníkov Spoločenstva, ktorá bola prijatá na zasadnutí Európskej rady konanom v Štrasburgu 9. decembra 1989, znie:

„Každý pracovník Európskeho spoločenstva má právo na týždenný odpočinok a na platenú dovolenku za kalendárny rok, ktorej dĺžka sa s prihliadnutím na vnútroštátne zvyklosti musí v jednotlivých štátoch postupne harmonizovať.“ [*neoficiálny preklad*]

Charta základných práv Európskej únie

- 5 V článku 31 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), nazvanom „Spravodlivé a primerané pracovné podmienky“, sa uvádza:

„1. Každý pracovník má právo na pracovné podmienky, ktoré zohľadňujú jeho zdravie, bezpečnosť a dôstojnosť.

2. Každý pracovník má právo na stanovenie najvyššej prípustnej dĺžky pracovného času, denný a týždenný odpočinok, ako aj každoročnú platenú dovolenku.“

Smernica 2003/88/ES

- 6 Článok 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (Ú. v. EÚ L 299, 2003, s. 9; Mim. vyd. 05/004, s. 381), nazvaný „Účel a rozsah pôsobnosti“, znie:

„1. Táto smernica ustanovuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času.

2. Táto smernica sa vzťahuje na:

a) minimálne doby... ročnej dovolenky [dovolenky za kalendárny rok – *neoficiálny preklad*]...

...“

- 7 Podľa článku 7 smernice 2003/88, nazvaného „Ročná dovolenka [Dovolenka za kalendárny rok – *neoficiálny preklad*]“:

„1. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia zabezpečujúce, že každý pracovník bude mať nárok na platenú ročnú dovolenku [platenú dovolenku za kalendárny rok – *neoficiálny preklad*] v trvaní najmenej štyroch týždňov v súlade s podmienkami pre vznik nároku a pre poskytnuti[e] takej dovolenky, ustanovenými vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou.

2. Namiesto minimálnej doby ročnej platenej dovolenky [platenej dovolenky za kalendárny rok – *neoficiálny preklad*] nemôže byť vyplatená peňažná náhrada, s výnimkou prípadov skončenia pracovného pomeru.“

- 8 Článok 14 tejto smernice, nazvaný „Osobitné ustanovenia spoločenstva“, stanovuje:

„Táto smernica sa neuplatní vtedy, ak iné právne nástroje spoločenstva obsahujú osobitnejšie požiadavky týkajúce sa organizácie pracovného času pre určité povolania alebo pracovné činnosti.“

- 9 Článok 23 uvedenej smernice s názvom „Úroveň ochrany“ uvádza:

„Bez toho, aby bolo dotknuté právo členských štátov pripravovať, vzhľadom na meniace sa okolnosti, odlišné legislatívne, regulačné alebo zmluvné opatrenia v oblasti pracovného času, pokiaľ sa dodržiavajú minimálne požiadavky stanovené v tejto smernici, vykonávanie tejto smernice nevytvára platné reálne dôvody na zníženie všeobecnej úrovne ochrany poskytovanej pracovníkom.“

Služobný poriadok

- 10 Služobný poriadok úradníkov Európskej únie (ďalej len „služobný poriadok“) bol zavedený nariadením Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 z 29. februára 1968, ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok úradníkov a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev a zavádzajú osobitné prechodné opatrenia uplatniteľné na úradníkov Komisie (Ú. v. ES L 56, 1968, s. 1; Mim. vyd. 01/002, s. 5), zmeneným okrem iného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1023/2013 z 22. októbra 2013 (Ú. v. EÚ L 287, 2013, s. 15).
- 11 Článok 1e ods. 2 služobného poriadku, ktorý patrí medzi jeho všeobecné ustanovenia, analogicky uplatniteľný na zmluvných zamestnancov podľa článku 80 ods. 4 Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev (ďalej len „PZOZ“), stanovuje:
- „Úradníkom v aktívnom pracovnom pomere sú poskytnuté pracovné podmienky spĺňajúce príslušné zdravotné a bezpečnostné normy, ktoré sú aspoň rovnocenné s minimálnymi požiadavkami, uplatniteľnými podľa opatrení, schválených v týchto oblastiach podľa zmlúv.“
- 12 Článok 57 prvý odsek služobného poriadku, ktorý sa analogicky uplatňuje na zmluvných zamestnancov podľa článkov 16 a 91 PZOZ, znie takto:
- „Úradníci majú nárok na riadnu dovolenku, trvajúcu najmenej 24 pracovných dní a najviac 30 pracovných dní za kalendárny rok, v súlade s predpismi, ktoré sa ustanovia na základe spoločnej dohody menovacích orgánov inštitúcií Únie, po porade s Výborom pre služobný poriadok.“
- 13 Príloha X služobného poriadku obsahuje osobitné a mimoriadne ustanovenia uplatniteľné na úradníkov pôsobiacich v tretích krajinách. Podľa článku 118 PZOZ sa niektoré z týchto ustanovení uplatňujú obdobne na zmluvných zamestnancov, ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii. To je prípad článku 6 prílohy X služobného poriadku.
- 14 Pokiaľ ide o zamestnancov pôsobiacich v tretej krajine, článok 6 prílohy X služobného poriadku v znení pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 1023/2013 stanovoval:
- „Úradník bude mať každý kalendárny rok nárok na riadnu dovolenku v rozsahu tri a pol pracovného dňa za každý mesiac služby.“
- 15 V odôvodnení 27 nariadenia č. 1023/2013 sa uvádza:
- „Je vhodné modernizovať pracovné podmienky pre zamestnancov zamestnaných v tretích krajinách a zabezpečiť ich väčšiu nákladovú účinnosť pri súčasnom vytváraní úspor nákladov. Mal by sa tiež upraviť nárok na riadnu dovolenku a mala by sa ustanoviť možnosť zahrnúť širokú škálu parametrov na stanovenie príspevku na životné podmienky bez toho, aby to malo vplyv na celkový cieľ vytvárania úspor nákladov. Mali by sa prehodnotiť podmienky poskytovania príspevku na ubytovanie s cieľom lepšie zohľadniť miestne podmienky a znížiť administratívnu záťaž.“
- 16 S účinnosťou od 1. januára 2014 článok 1 bod 70 písm. a) nariadenia č. 1023/2013, článok 6 prílohy X služobného poriadku (ďalej len „nový článok 6 prílohy X služobného poriadku“) stanovuje, pokiaľ ide o úradníkov pôsobiacich v tretích krajinách nasledujúce:
- „Úradník má za každý kalendárny rok nárok na riadnu dovolenku v trvaní dvoch pracovných dní za každý mesiac služby.“

Bez ohľadu na prvý odsek tohto článku úradníci už vyslaní do tretej krajiny k 1. januáru 2014 majú nárok na:

- tri pracovné dni od 1. januára 2014 do 31. decembra 2014;
- dva a pol pracovného dňa od 1. januára 2015 do 31. decembra 2015.“

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 17 Okolnosti predchádzajúce sporu sú opísané v bodoch 1 až 8 napadnutého rozsudku. Pre potreby tohto konania ich možno zhrnúť takto.
- 18 Carreras Sequeros a i. sú úradníci alebo zmluvní zamestnanci Komisie. Všetky tieto osoby boli vyslané do tretích krajín, a to už pred 1. januárom 2014.
- 19 Osobné spisy Carrerasa Sequerosa a i. boli aktualizované, aby sa zohľadnil nový článok 6 druhý odsek prvá zarážka prílohy X služobného poriadku, takže týmto osobám bolo pridelených 36 pracovných dní dovolenky za kalendárny rok 2014 v porovnaní so 42 pracovnými dňami v predchádzajúcom roku.
- 20 Carreras Sequeros a i. podali sťažnosti medzi 17. februárom a 13. marcom 2014. Tieto sťažnosti boli v závislosti od konkrétneho prípadu zamietnuté menovacím orgánom alebo orgánom oprávneným uzatvárať pracovné zmluvy rozhodnutiami z 23. mája 2014, ktoré všetky zneli rovnako.

Žaloba na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

- 21 Vo svojej žalobe podanej na Všeobecný súd Carreras Sequeros a i. žiadali v rámci prvého žalobného návrhu vyhlásiť nový článok 6 prílohy X služobného poriadku za nezákonný a v rámci druhého žalobného návrhu zrušiť sporné rozhodnutia o skrátení ich dovolenky za kalendárny rok „s účinnosťou od [roku] 2014“.
- 22 Na podporu svojej žaloby Carreras Sequeros a i. uviedli štyri žalobné dôvody založené na porušení osobitnej povahy a účelu práva na dovolenku za kalendárny rok, všeobecnej zásady rovnosti zaobchádzania, zásady ochrany legitímnej dôvery a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života.
- 23 Pred začatím svojho preskúmania Všeobecný súd v prvom rade v bodoch 24 až 26 napadnutého rozsudku spresnil, že predmetom žaloby je určenie nároku Carrerasa Sequerosa a i. na dovolenku za kalendárny rok len so zreteľom na rok 2014 a že v rámci tejto žaloby bola namietnutá nezákonnosť nového článku 6 prílohy X služobného poriadku.
- 24 V druhom rade Všeobecný súd v bodoch 27 až 39 napadnutého rozsudku posúdil rozsah a prípustnosť námietky nezákonnosti, ktorú vzniesli Carreras Sequeros a i. V tejto súvislosti Všeobecný súd po tom, čo pripomenul svoju vlastnú judikatúru, v bode 35 tohto rozsudku konštatoval, že „vzhľadom na prepojenie medzi prechodnými ustanoveniami a konečnými ustanoveniami, pričom prechodné ustanovenia nemôžu existovať bez konečných, je v prejednávanej veci s ohľadom na neexistenciu voľnej úvahy príslušného orgánu nutné domnievať sa, že medzi [spornými] rozhodnutiami a novým článkom 6 prvým odsekom prílohy X služobného poriadku existuje priama právna súvislosť, a keďže je tento prvý odsek výsledkom nového článku 6 druhého odseku prvej zarážky prílohy X služobného poriadku, je prinajmenšom nepriamo uplatniteľný na uvedené rozhodnutia, pretože bol relevantný pre ich prijatie v rozsahu, v akom boli tieto rozhodnutia založené najmä na tomto ustanovení, aj keď formálne nepredstavovalo ich právny základ“. V dôsledku toho podľa bodu 36 uvedeného rozsudku

„[sporné] rozhodnutia preto predstav[ovali] vo vzťahu [ku Carrerasovi Sequerosovi a i.] prvé uplatnenie nového článku 6 prílohy X služobného poriadku v dôsledku čoho [mali] od roku 2016 nárok len na 24 dní dovolenky“.

- 25 V bode 39 napadnutého rozsudku Všeobecný súd ukončil svoje preskúmanie rozsahu a prípustnosti námietky nezákonnosti, keď rozhodol, že „hoci sú [sporné] rozhodnutia formálne založené na prechodnom ustanovení, ktoré sa týka len roku 2014 a ktoré je obsiahnuté v prvej zarážke druhého odseku nového článku 6 prílohy X služobného poriadku, [Carreras Sequeros a i.] sú oprávnení napadnúť prostredníctvom námietky tiež zákonnosť konečného režimu dovolenky za kalendárny rok stanoveného v prvom odseku uvedeného článku“.
- 26 Následne Všeobecný súd preskúmal prvý žalobný dôvod Carrerasa Sequerosa a i. založený na porušení osobitnej povahy a účelu práva na dovolenku za kalendárny rok a v bode 113 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že tento žalobný dôvod je dôvodný. V dôsledku toho vyhovel žalobe Carrerasa Sequerosa a i. bez toho, aby preskúmal ich ostatné žalobné dôvody.
- 27 Na to, aby Všeobecný súd dospel k tomuto záveru, po prvé v bodoch 60 až 70 napadnutého rozsudku overil, či, ako tvrdili Carreras Sequeros a i., možno voči normotvorcovi Únie uplatniť smernicu 2003/88. Hoci konštatoval, že smernica ako taká nezaväzuje inštitúcie Únie, v bode 61 uvedeného rozsudku uviedol tri prípady, v ktorých by však tieto inštitúcie mali brať smernice do úvahy. Konkrétne preskúmal, či sa na smernicu 2003/88 možno odvolávať voči normotvorcovi Únie v rozsahu, v akom vyjadruje základné právo, v prejednávanej veci právo na dovolenku za kalendárny rok zaručené v článku 31 ods. 2 Charty.
- 28 Všeobecný súd, opierajúc sa o vysvetlivky predsedníctva Konventu k Charte základných práv (Ú. v. EÚ C 303, 2007, s. 17), dospel v bodoch 69 a 70 napadnutého rozsudku k záveru, že „vzhľadom na to, že smernica 2003/88 je konkrétnym vyjadrením zásady stanovenej v článku 31 ods. 2 Charty..., normotvorca, ktorý bol povinný dodržiavať tento článok, ktorý má rovnakú právnu silu ako Zmluva, nemohol ignorovať obsah uvedenej smernice“, čo by malo za následok, že uplatnenie nového článku 6 prílohy X služobného poriadku by sa malo vylúčiť, ak „sa preukáže, že je tento článok nezlučiteľný s právom na dovolenku za kalendárny rok, ktorého povaha a účel vyplývajú z článku 31 ods. 2 Charty, vykladaného v zmysle smernice 2003/88“.
- 29 Po druhé Všeobecný súd tým, že v bodoch 72 až 96 uvedeného rozsudku overil, či nový článok 6 prílohy X služobného poriadku porušuje právo na dovolenku za kalendárny rok, zohľadnil obsah ustanovení smernice 2003/88, ako aj cieľ, ktorý táto smernica sleduje. V bodoch 88 a 89 tohto rozsudku konštatoval, že právo na dovolenku za kalendárny rok upravené v článku 31 ods. 2 Charty svojou povahou v zásade smeruje k podpore zlepšovania životných a pracovných podmienok pracovníkov a že okolnosť, že počet dní dovolenky za kalendárny rok stanovený novým článkom 6 prílohy X služobného poriadku zostáva vyšší ako minimum vyžadované článkom 7 smernice 2003/88, nepostačuje, ako tvrdí Komisia, na vyvodenie záveru, že tento nový článok neporušuje právo na dovolenku za kalendárny rok.
- 30 Naopak, Všeobecný súd v bodoch 90 až 96 napadnutého rozsudku v podstate zastával názor, že podstatné skrátenie dĺžky dovolenky úradníkov a zamestnancov pôsobiacich v tretích krajinách, ku ktorému došlo v priebehu troch rokov zo 42 na 24 dní, nemožno považovať za zlučiteľné so zásadou podporovať zlepšenie životných a pracovných podmienok dotknutých osôb a že rozsah takto vykonaného skrátenia nebol zmiernený inými ustanoveniami služobného poriadku a jeho príloh, v ktorých kontexte sa nachádza nový článok 6 prílohy X služobného poriadku. Všeobecný súd totiž považoval tieto ustanovenia za irelevantné, resp. nedostatočné alebo marginálne na to, aby vyvážili zníženie počtu dní dovolenky za kalendárny rok, ktoré vyplýva z nového článku 6 prílohy X služobného poriadku.

- 31 Po tretie Všeobecný súd overil, či takto konštatovaný zásah do práva na dovolenku za kalendárny rok mohol byť primerane odôvodnený, čo po preskúmaní vykonanom v bodoch 98 až 112 napadnutého rozsudku vylúčil.
- 32 Všeobecný súd konkrétne v bodoch 109 a 110 uvedeného rozsudku uviedol, že skrátenie dovolenky za kalendárny rok na 24 pracovných dní od roku 2016 nenaznačuje, že by normotvorca Únie zohľadnil okolnosť, že úradníci a zamestnanci pôsobiaci v rámci Únie majú nárok na dovolenku až do 30 pracovných dní v závislosti od ich veku a platovej triedy, ani to, že by tento normotvorca overil, či dovolenka na zotavenie, stanovená v článku 8 prvom odseku prílohy X služobného poriadku, ako taká zaručuje všetkým úradníkom a zamestnancom, ktorí boli vyslaní do tretej krajiny a vystavení mimoriadne ťažkým životným podmienkam, dostatočnú ochranu ich zdravia a bezpečnosti, keďže podľa uvedeného ustanovenia môže byť dovolenka na zotavenie poskytnutá len výnimočne a musí byť predmetom osobitného a odôvodneného rozhodnutia.
- 33 Všeobecný súd sa preto v bode 112 napadnutého rozsudku domnieval, že normotvorca Únie neoveril, či nový článok 6 prílohy X služobného poriadku nepredstavuje neprimeraný zásah do práva úradníkov a zamestnancov pôsobiacich v tretích krajinách na dovolenku za kalendárny rok. V dôsledku toho dospel k záveru, že Komisia nemohla platne prijať sporné rozhodnutia na základe nového článku 6 prílohy X služobného poriadku a zrušil tieto rozhodnutia.

Návrhy účastníkov konania a konanie na Súdnom dvore

- 34 Vo veci C-119/19 P Komisia navrhuje, aby Súdny dvor jednak zrušil napadnutý rozsudok, vrátil vec Všeobecnému súdu, aby tento súd rozhodol o druhom až štvrtom dôvode žaloby podanej na prvom stupni, a jednak rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.
- 35 Vo veci C-126/19 P Rada navrhuje, aby Súdny dvor vyhovel odvolaniu, rozhodol o veci samej a zamietol žalobu v prvostupňovom konaní ako nedôvodnú, ako aj zaviazal Carrerasa Sequerosa a i. na náhradu trov konania, ktoré v rámci tohto konania vznikli Rade.
- 36 Carreras Sequeros a i. navrhujú, aby Súdny dvor zamietol odvolania a zaviazal Komisiu a Radu na náhradu trov konania.
- 37 Európsky parlament, vedľajší účastník konania na prvom stupni, navrhuje, aby Súdny dvor vyhovel odvolaniam.
- 38 V súlade s článkom 54 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora predseda Súdneho dvora 12. marca 2019 rozhodol o spojení vecí C-119/19 P a C-126/19 P na účely písomnej a ústnej časti konania, ako aj vyhlásenia rozsudku.
- 39 V súlade s článkom 133 ods. 1 a 2 rokovacieho poriadku uplatniteľným na základe článku 190 ods. 1 uvedeného rokovacieho poriadku Komisia a Rada požiadali, aby sa odvolania prejednali v skrátenom súdnom konaní.
- 40 Rozhodnutím z 12. marca 2019 predseda Súdneho dvora tieto návrhy zamietol. Ani dôvod založený na údajnej právnej neistote v súvislosti s novým článkom 6 prílohy X služobného poriadku, ktorý vyplýva z napadnutého rozsudku, ani dôvod založený na počte úradníkov, ktorí môžu byť potenciálne dotknutí dôsledkami, ktoré treba vyvodiť z uvedeného rozsudku, totiž nemôžu ako také predstavovať výnimočné okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť, aby bola vec prejednaná v skrátenom súdnom konaní (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 7. apríla 2016, Rada/Front Polisario, C-104/16 P, neuvverejnené, EU:C:2016:232, bod 7 a citovanú judikatúru). Rovnaké posúdenie sa vyžaduje, pokiaľ ide o ťažkosti administratívnej povahy súvisiace s riadením zamestnancov delegovaných v tretích krajinách, ktoré sú tiež uvádzané na podporu žiadosti Komisie.

- 41 Vzhľadom na význam vecí C-119/19 P a C-126/19 P pre Úniu a jej inštitúcie však predseda Súdneho dvora rozhodol, že tieto veci budú podľa článku 53 ods. 3 rokovacieho poriadku prejednané prednostne.
- 42 Podaním doručeným 30. apríla 2019 podala Rada vzájomné odvolanie vo veci C-119/19 P.
- 43 Carreras Sequeros a i. navrhujú zamietnuť toto vzájomné odvolanie a zaviazat' Radu na náhradu trov konania.
- 44 Podaním doručeným 20. mája 2019 Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania vo veci C-119/19 P na podporu návrhov Komisie.
- 45 Uznesením z 29. júla 2019, Komisia/Carreras Sequeros a i. (C-119/19 P, neuvverejnené, EU:C:2019:658), predseda Súdneho dvora tento návrh zamietol.

O odvolaniach

- 46 Odvolania sa v podstate zakladajú na troch odvolacích dôvodoch.

O prvom odvolacom dôvode hlavného a vzájomného odvolania Rady založenom na nesprávnom právnom posúdení, ktoré malo vplyv na rozsah právomoci Všeobecného súdu pri preskúmaní žaloby

- 47 Uvedený dôvod má dve časti.

O prvej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, keďže nedošlo k zmene kvalifikácie predmetu žaloby na prvom stupni

– Argumentácia účastníkov konania

- 48 Podľa Rady, ku ktorej sa pripája Komisia vo svojich odpovediach na hlavné a vzájomné odvolanie Rady, Všeobecný súd v bode 26 a vo výroku napadnutého rozsudku nesprávne konštatoval, že sporné rozhodnutia nestanovili počet dní dovolenky za kalendárny rok 2014 podľa nového článku 6 druhého odseku prvej zarážky prílohy X služobného poriadku, ale zníženie počtu dní dovolenky za kalendárny rok.
- 49 Podľa názoru Rady Všeobecnému súdu prináleží, aby správne kvalifikoval predmet žaloby tak, ako má na to právomoc. Neexistencia takejto zmeny kvalifikácie predmetu žaloby mala podľa Rady dvojaký škodlivý dôsledok.
- 50 Na jednej strane viedla Všeobecný súd k tomu, aby uložil Komisii povinnosť obnoviť počet dní dovolenky za kalendárny rok, na ktoré mali Carreras Sequeros a i. právo pred zmenou služobného poriadku. Rada pritom s odkazom najmä na uznesenie z 26. októbra 1995, Pevasa a Inpesca/Komisia (C-199/94 P a C-200/94 P, EU:C:1995:360, bod 24), pripomína, že súd Únie nemá právomoc vydávať príkazy administratívne ani nariadiť osobitné vykonanie jeho rozsudku. Okrem toho už neexistuje právny základ umožňujúci Komisii prijať opatrenia na vykonanie výroku napadnutého rozsudku, pretože článok 6 prílohy X služobného poriadku v znení predchádzajúcom nadobudnutiu účinnosti nariadenia č. 1023/2013 bol týmto nariadením zrušený.

51 Na druhej strane Rada tvrdí, že zrušenie sporných rozhodnutí týkajúcich sa „zníženia“ počtu dní riadnej dovolenky na rok 2014 mení počet dní dovolenky, ktoré možno pripísať dotknutým úradníkom a zamestnancom, a teda samotnú podstatu sporných rozhodnutí. Napadnutý rozsudok teda tým, že počet dní dovolenky za kalendárny rok, na ktoré majú Carreras Sequeros a i. nárok, stanovil na 36, nahradil rozhodnutia, podľa ktorých bol počet dní tejto dovolenky za rok 2014 stanovený na 42. Všeobecný súd tak zmenil sporné rozhodnutia, pričom prekročil svoju právomoc.

52 Carreras Sequeros a i. odmietajú argumentáciu Rady.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

53 Treba poznamenať, že hoci Všeobecný súd v bode 25 napadnutého rozsudku zhrnul predmet druhého bodu návrhov Carrerasa Sequerosa a i. ako smerujúci k zrušeniu sporných rozhodnutí, ktorými došlo k „zníženiu“ ich nároku na dovolenku za kalendárny rok od roku 2014, najmä z bodu 27 uvedeného rozsudku vyplýva, že Všeobecný súd kvalifikoval sporné rozhodnutia ako stanovujúce „iba počet dní dovolenky za rok 2014“. Rada teda aspoň čiastočne nesprávne vykladá odôvodnenie napadnutého rozsudku.

54 Navyše okolnosť, že bod 1 výroku napadnutého rozsudku vyhlasuje zrušenie uvedených rozhodnutí, „ktorými sa znížil“ počet dní dovolenky Carrerasa Sequerosa a i. za kalendárny rok 2014, vôbec neznamená, že Všeobecný súd nad rámec prípadnej formálnej nepresnosti tohto výrazu nezohľadnil predmet sporu, ktorý mu bol predložený, alebo uložil Komisii povinnosť konkrétne vykonať napadnutý rozsudok.

55 Na jednej strane totiž, pokiaľ ide o predmet sporu, treba uviesť, že Rada nespochybňuje konštatovanie Všeobecného súdu uvedené v bodoch 32 a 33 napadnutého rozsudku, podľa ktorého v podstate príslušný orgán nedisponoval žiadnou rozhodovacou právomocou na určenie počtu dní dovolenky za kalendárny rok po tom, čo 1. januára 2014 nadobudol účinnosť nový článok 6 prílohy X služobného poriadku, čo v prípade Carrerasa Sequerosa a i. viedlo k zníženiu počtu dní ich dovolenky za kalendárny rok 2014 o šesť dní v porovnaní s dovolenkou za kalendárny rok 2013 na základe druhého odseku prvej zarážky nového článku 6 prílohy X služobného poriadku.

56 Na druhej strane, pokiaľ ide o tvrdenie Rady, že Všeobecný súd prekročil svoje právomoci, keďže voči Komisii vydal príkazy týkajúce sa spôsobov vykonania napadnutého rozsudku, treba pripomenúť, že ak Všeobecný súd zruší akt inštitúcie, táto inštitúcia je podľa článku 266 ZFEÚ povinná prijať opatrenia potrebné na vykonanie rozsudku Všeobecného súdu.

57 Článok 266 ZFEÚ však nešpecifikuje povahu opatrení, ktoré má dotknutá inštitúcia prijať na účely takéhoto vykonania, takže prináleží tejto inštitúcii, aby ich identifikovala (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. júna 2016, Komisia/McBride a i., C-361/14 P, EU:C:2016:434, body 52 a 53). Článok 266 ZFEÚ teda ukladá inštitúcii, ktorá vydala zrušený akt, povinnosť konať len v medziach toho, čo je nevyhnutné na zabezpečenie vykonania rozsudku o zrušení (rozsudok zo 6. marca 2003, Interporc/Komisia, C-41/00 P, EU:C:2003:125, bod 30).

58 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Rada, však z napadnutého rozsudku nijako nevyplýva, že by Všeobecný súd okrem zrušenia sporných rozhodnutí, o ktorom rozhodol, v rozpore s článkom 266 ZFEÚ nariadil Komisii, aby tieto rozhodnutia nahradila novými, ktoré by Carrerasovi Sequerosovi a i. priznali za rok 2014 počet dní dovolenky za kalendárny rok, na ktoré mali nárok pred zmenou služobného poriadku vykonanou nariadením č. 1023/2013.

59 Okrem toho, keďže Všeobecný súd len zrušil sporné rozhodnutia, nemožno mu vytýkať, že ich zmenil.

- 60 Navyše z písomností Komisie, ako aj z písomností Carrerasa Sequerosa a i. vyplýva, bez toho, aby tým bolo dotknuté toto konanie o odvolaní, že táto inštitúcia identifikovala viacero spôsobov vykonania napadnutého rozsudku, vrátane prípadnej finančnej náhrady Carrerasovi Sequerosovi a i.
- 61 Z toho vyplýva, že prvú časť prvého odvolacieho dôvodu hlavného a vzájomného odvolania Rady treba zamietnuť ako nedôvodnú.

O druhej časti založenej na nesprávnych právnych posúdeniach týkajúcich sa prípustnosti a rozsahu námietky nezákonnosti vznesenej v prvostupňovom konaní

– Argumentácia účastníkov konania

- 62 Rada podporovaná Komisiou a Parlamentom vytýka Všeobecnému súdu, že nerešpektoval rozsah svojej právomoci, keď vyhlásil za prípustnú námietku nezákonnosti, ktorú vzniesli Carreras Sequeros a i., ktorá sa týkala celého režimu dovolenky za kalendárny rok upraveného v novom článku 6 prílohy X služobného poriadku, vrátane jej konečnej fázy uplatniteľnej od roku 2016, a nielen ustanovenia vykonaného spornými rozhodnutiami, teda nového článku 6 druhého odseku prvej zarážky uvedenej prílohy služobného poriadku.
- 63 Podľa názoru Rady, keďže sporné rozhodnutia boli prijaté na základe článku 6 druhého odseku prvej zarážky prílohy X služobného poriadku, námietka nezákonnosti sa mohla týkať len tohto ustanovenia, keďže Komisia v prejednávanej veci neuplatnila, či už priamo alebo nepriamo, článok 6 prvý odsek uvedenej prílohy X.
- 64 Rada v tejto súvislosti uvádza, že vylúčenie článku 6 prvého odseku prílohy X služobného poriadku, uplatniteľného od 1. januára 2016, nemôže mať vplyv na zákonnosť sporných rozhodnutí, ktorými sa stanovuje počet dní dovolenky za kalendárny rok 2014, a sú predmetom žaloby o neplatnosť. Okolnosť, že ustanovenie sa môže hypoteticky uplatniť na úradníka, nemôže odôvodniť to, aby tento úradník mohol napadnúť jeho zákonnosť na základe článku 277 ZFEÚ, pretože inak by sa účastníkovi konania umožnilo napadnúť uplatniteľnosť akéhokoľvek aktu všeobecnej povahy, a to v rámci akejkoľvek žaloby, čo judikatúra zakazuje. Všeobecný súd tak skreslil judikatúru týkajúcu sa prípustnosti a rozsahu námietky nezákonnosti, napriek tomu, že bola správne citovaná v bodoch 30 a 31 napadnutého rozsudku.
- 65 Carreras Sequeros a i. sa domnievajú, že tvrdenia Rady treba zamietnuť.

– Posúdenie Súdnym dvorom

- 66 Podľa článku 277 ZFEÚ sa každý účastník konania môže v konaní, ktorého predmetom je všeobecne záväzný právny akt prijatý inštitúciou, orgánom, úradom alebo agentúrou Únie, dovolávať pred Súdnym dvorom Európskej únie neuplatniteľnosti tohto aktu z dôvodov ustanovených v článku 263 druhom odseku ZFEÚ.
- 67 Toto ustanovenie je vyjadrením všeobecnej zásady, ktorá každému účastníkovi konania zaručuje právo incidenčne napadnúť platnosť všeobecne záväzných aktov, ktoré tvoria základ takéhoto rozhodnutia, s cieľom dosiahnuť zrušenie rozhodnutia, ktoré mu je určené (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. marca 1979, Simmenthal/Komisia, 92/78, EU:C:1979:53, s. 777, bod 39, ako aj z 19. januára 1984, Andersen a i./Parlament, 262/80, EU:C:1984:18, bod 6).

- 68 Keďže cieľom článku 277 ZFEÚ nie je umožniť účastníkovi konania napadnúť uplatniteľnosť akéhokoľvek všeobecne záväzného aktu v rámci akejkoľvek žaloby, akt, ktorého nezákonnosť sa namieta, musí byť priamo alebo nepriamo uplatniteľný na vec, ktorá je predmetom žaloby (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. júla 1966, Taliansko/Rada a Komisia, 32/65, EU:C:1966:42, s. 563, 594).
- 69 Súdny dvor tak v prípade žalôb o neplatnosť podaných proti individuálnym rozhodnutiam pripustil, že predmetom námietky nezákonnosti môžu byť ustanovenia všeobecne záväzného aktu, ktoré tvoria základ uvedených rozhodnutí (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 28. októbra 1981, Krupp Stahl/Komisia, 275/80 a 24/81, EU:C:1981:247, bod 32, ako aj z 11. júla 1985, Salerno a i./Komisia a Rada, 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 a 10/84, neuvverejnený, EU:C:1985:318, bod 36) alebo ktoré majú priamu právnu súvislosť s takýmito rozhodnutiami (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 31. marca 1965, Macchiorlati Dalmás/Vysoký úrad, 21/64, EU:C:1965:30, s. 227, 245; z 9. septembra 2003, Kik/ÚHVT, C-361/01 P, EU:C:2003:434, bod 76, ako aj z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, bod 237).
- 70 Naopak, Súdny dvor rozhodol, že námietka nezákonnosti smerujúca proti všeobecne záväznému aktu, ktorého vykonávacie rozhodnutie napadnuté v konaní pred týmto súdom nepredstavuje vykonávacie opatrenie, je neprípustná (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. októbra 2000, Rada/Chvatal a i., C-432/98 P a C-433/98 P, EU:C:2000:545, bod 33).
- 71 V prejednávanej veci Rada tvrdí, že v bode 35 napadnutého rozsudku Všeobecný súd jednak nesprávne kvalifikoval vzťah medzi spornými rozhodnutiami a novým článkom 6 prvým odsekom prílohy X služobného poriadku ako „priamu právnu súvislosť“ a jednak sa nesprávne domnieval, že keďže tento prvý odsek bol výsledkom nového článku 6 druhého odseku prvej zarážky uvedenej prílohy, bol prinajmenšom nepriamo uplatniteľný na uvedené rozhodnutia.
- 72 Túto argumentáciu nemožno akceptovať.
- 73 Je totiž nepochybné, že sporné rozhodnutia sú založené na novom článku 6 druhom odseku prvej zarážky prílohy X služobného poriadku, ktorý predstavuje len prechodné ustanovenie upravujúce postupný prechod na konečný režim dovolenky za kalendárny rok zavedený prvým odsekom tohto článku, a to najmä s cieľom zabrániť alebo zmierniť účinky náhlejšej zmeny predchádzajúceho systému pre dotknutých zamestnancov, ktorí už k 1. januáru 2014 boli pridelení do tretej krajiny, ako sú Carreras Sequeros a i.
- 74 Keďže samotným dôvodom existencie prechodného obdobia bolo zorganizovať postupný prechod z jedného režimu do druhého, ako to Všeobecný súd správne konštatoval v bode 34 napadnutého rozsudku, tento súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď z tohto konštatovania vyvodil existenciu súvislosti spájajúcej dva odseky nového článku 6 prílohy X služobného poriadku. Prechodné obdobie stanovené v článku 6 druhom odseku prílohy X služobného poriadku je totiž odôvodnené len prijatím konečného režimu zavedeného prvým odsekom uvedeného článku.
- 75 Za týchto podmienok Všeobecný súd z toho v bodoch 35 a 39 napadnutého rozsudku správne vyvodil, že sporné rozhodnutia predstavujú opatrenia na uplatnenie režimu zavedeného článkom 6 prílohy X služobného poriadku od 1. januára 2014 a majú priamu právnu súvislosť s týmto režimom, takže Carreras Sequeros a i. mohli oprávnené namietať nezákonnosť konečného režimu dovolenky za kalendárny rok stanoveného v článku 6 prvom odseku prílohy X služobného poriadku.
- 76 Treba dodať, že opačný výklad, ktorý obhajuje Rada, by na účely preskúmania námietky nezákonnosti režimu dovolenky za kalendárny rok stanoveného od 1. januára 2014 viedol k umelému rozdeleniu konečného obdobia a prechodných období jedného a toho istého režimu.

- 77 Druhú časť prvého odvolacieho dôvodu hlavného a vzájomného odvolania Rady treba teda zamietnuť ako nedôvodnú a v dôsledku toho aj prvý odvolací dôvod v celom rozsahu.

O prvom odvolacom dôvode Komisie a o druhom odvolacom dôvode hlavného a vzájomného odvolania Rady založených na nesprávnom právnom posúdení pri výklade článku 31 ods. 2 Charty a smernice 2003/88, ako aj pri konštatovaní porušenia práva na platenú dovolenku za kalendárny rok

- 78 Na podporu týchto odvolacích dôvodov smerujúcich proti posúdeniam Všeobecného súdu uvedeným v bodoch 61 až 97 napadnutého rozsudku Komisia a Rada v podstate rozvíjajú štyri časti.

O prvých dvoch častiach založených na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o možnosť odvolávať sa na smernice voči inštitúciám Únie, a na nesprávnom definovaní rozsahu práva na platenú dovolenku za kalendárny rok stanoveného v článku 31 ods. 2 Charty v spojení so smernicou 2003/88

– Argumentácia účastníkov konania

- 79 V prvej časti Rada vytýka Všeobecnému súdu, že v bode 61 napadnutého rozsudku identifikoval tri prípady, v ktorých sa možno dovolávať smernice adresovanej členským štátom voči inštitúciám Únie, čo je v rozpore so zásadou, podľa ktorej takýto akt nemôže ako taký ukladať povinnosti týmto inštitúciám v ich vzťahoch s ich zamestnancami, s jedinou výhradou veľmi relatívneho odstupňovania, ktorá vyplýva z bodov 40 a 46 rozsudku z 19. septembra 2013, Preskúmanie Komisia/Strack (C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570).
- 80 Podľa Rady žiadny z troch prípadov uvedených Všeobecným súdom nemôže odôvodniť možnosť odvolávať sa na smernicu 2003/88 vo vzťahu k inštitúciám Únie. Okrem toho z napadnutého rozsudku jasne nevyplýva, ktorý z troch prípadov uplatniteľnosti zamýšľal Všeobecný súd použiť v prejednávanej veci, ani do akej miery ustanovenia bodu 61 uvedeného rozsudku podporujú jeho výrok.
- 81 Vo svojej odpovedi na vzájomné odvolanie Rady sa Komisia domnieva, že je ťažké pochopiť, či bod 61 napadnutého rozsudku slúži ako základ pre závery, podľa ktorých by sa smernica 2003/88 mohla uplatňovať voči normotvorcovi Únie, a článok 31 ods. 2 Charty by sa mal vykladať vo svetle uvedenej smernice. Ak sa však Súdny dvor domnieva, že odôvodnenie Všeobecného súdu vo veci samej sa opiera o podmienky odvolávania sa na smernice voči inštitúciám Únie, ktoré sú uvedené v bode 61 napadnutého rozsudku, Komisia spresňuje, že rovnako ako Rada spochybňuje aj túto skutočnosť.
- 82 V druhej časti Komisia a Rada, ku ktorým sa pripája Parlament, tvrdia, že normotvorca Únie nemôže byť viazaný, ako to Všeobecný súd nesprávne konštatoval v bodoch 69 až 72 napadnutého rozsudku, celým obsahom smernice 2003/88 a že táto smernica nemôže byť začlenená do primárneho práva.
- 83 Podľa Komisie totiž iba podstata článku 7 smernice 2003/88 ako pravidla minimálnej ochrany, a nie všetky ustanovenia tejto smernice, môže byť v súlade s judikatúrou Súdneho dvora zohľadnená v rámci incidenčného preskúmania zákonnosti ustanovenia služobného poriadku týkajúceho sa nároku na dovolenku za kalendárny rok z hľadiska článku 31 ods. 2 Charty.
- 84 Rada dodáva, že Všeobecný súd v prejednávanej veci skreslil pôsobnosť článku 52 ods. 7 Charty prostredníctvom sofizmu, ktorý viedol k preskúmaniu zákonnosti nariadenia č. 1023/2013, ktorým bol zavedený nový článok 6 prílohy X služobného poriadku, s ohľadom na ustanovenia smernice 2003/88, čím túto smernicu v rozpore s hierarchiou noriem začlenil do primárneho práva.

85 Podľa Komisie a Rady je toto nesprávne právne posúdenie osobitne zjavné, keďže viedlo Všeobecný súd v bodoch 73 až 83 napadnutého rozsudku k preskúmaniu zákonnosti nového článku 6 prílohy X služobného poriadku z hľadiska článkov 14 a 23 smernice 2003/88, hoci tieto ustanovenia nemožno zohľadniť. V tejto súvislosti Komisia pripomína, že článok 336 ZFEÚ zveruje práve normotvorcovi Únie právomoc stanoviť pravidlá uplatniteľné na pracovnoprávne vzťahy medzi zamestnancami inštitúcií Únie a týmito inštitúciami. Samotné primárne právo tým priznalo týmto inštitúciám právomoc prijať právne predpisy uplatniteľné na ich vlastných zamestnancov bez toho, aby sa na týchto zamestnancov uplatnili iné ustanovenia sekundárneho práva.

86 Carreras Sequeros a i. tvrdia, že tieto dve časti sú neúčinné a v každom prípade nedôvodné.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

87 Všeobecný súd po tom, čo v bode 60 napadnutého rozsudku pripomenul, že ustanovenia smernice 2003/88 nemožno považovať za ustanovenia, ktoré samy osebe ukladajú povinnosti inštitúciám Únie v ich vzťahoch so zamestnancami, v bode 61 uvedeného rozsudku uviedol tri prípady, v ktorých inštitúcie nemôžu obmedziť „možnos[t] dovolávať sa pravidiel alebo zásad stanovených v tejto smernici voči [nim]“.

88 Po prvé uviedol, že o takýto prípad ide vtedy, keď tieto pravidlá alebo zásady „sú len osobitným vyjadrením základných noriem Zmluvy a všeobecných zásad, ktorými sú uvedené inštitúcie priamo viazané“. Po druhé zastával názor, že „smernica tiež môže zaväzovať inštitúciu, ak táto inštitúcia v rámci svojej organizačnej autonómie a v medziach služobného poriadku mieni vykonať osobitnú povinnosť vyjadrenú smernicou alebo prípadne ak všeobecné opatrenie s internou pôsobnosťou samo osebe výslovne odkazuje na opatrenia prijaté normotvorcom Únie na základe Zmlúv“. Napokon po tretie sa domnieval, že „inštitúcie majú, keď konajú v postavení zamestnávateľa, v súlade so svojou povinnosťou lojality, zohľadniť právne predpisy prijaté na úrovni Únie“.

89 Bez toho, aby bolo potrebné všeobecne rozhodnúť o správnosti určenia troch rôznych hypotéz odvolávania sa na smernicu voči inštitúcii Únie, ktoré Všeobecný súd uviedol v bode 61 napadnutého rozsudku, treba v prvom rade poznamenať, že pokiaľ ide o smernicu 2003/88, ktorá jediná je sporná v prejednávanej veci, Všeobecný súd v bode 64 tohto rozsudku zamietol tvrdenie Carrerasa Sequerosa a i., podľa ktorého článok 1e ods. 2 služobného poriadku predstavuje všeobecne záväzný akt s internou pôsobnosťou odkazujúci na túto smernicu. Všeobecný súd tým vylúčil, ako to výslovne vyplýva z tohto bodu 64, že Carreras Sequeros a i. sa môžu dovolávať článku 1e ods. 2 služobného poriadku a uvedenej smernice s cieľom incidenčne vyhlásiť nový článok 6 prílohy X služobného poriadku za neuplatniteľný.

90 V dôsledku toho v rozsahu, v akom Rada kritizuje druhú hypotézu uvedenú Všeobecným súdom v bode 61 napadnutého rozsudku, keďže posúdenie, ktoré sa na ňu vzťahuje, nepredstavuje odôvodnenie výroku tohto rozsudku, treba tvrdenie Rady zamietnuť ako neúčinné.

91 Ďalej zo žiadneho odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že by Všeobecný súd uplatnil tretiu hypotézu, ktorú uviedol v bode 61 uvedeného rozsudku a ktorá je pripomenutá v bode 88 tohto rozsudku. Preto je tvrdenie Rady v rozsahu, v akom sa týka tejto tretej hypotézy, tiež neúčinné.

92 Napokon, pokiaľ ide o prvú hypotézu odvolávania sa na smernicu 2003/88 voči inštitúcii Únie, uvedenú v bode 61 napadnutého rozsudku, podľa ktorej je táto smernica ako celok osobitným vyjadrením základných pravidiel Zmluvy a všeobecných zásad, Všeobecný súd ju zohľadnil najmä v bodoch 69 až 83 uvedeného rozsudku.

- 93 Stačí však uviesť, že výrok napadnutého rozsudku sa nezakladá na úvahách uvedených v bodoch 69 až 83 tohto rozsudku, ale na dôvodoch uvedených v bodoch 84 až 113 uvedeného rozsudku, v ktorých Všeobecný súd konštatoval existenciu neodôvodneného zásahu do práva Carrerasa Sequerosa a i. na platenú dovolenku za kalendárny rok, ktorý je založený na porušení povahy a účelu tohto práva uvedeného v článku 31 ods. 2 Charty.
- 94 Prvé dve časti prvého odvolacieho dôvodu Komisie a druhého odvolacieho dôvodu hlavného a vzájomného odvolania Rady treba teda zamietnuť ako neúčinné.

O tretej časti založenej na nesprávnom právnom posúdení, pokiaľ ide o povahu a účel práva zakotveného v článku 31 ods. 2 Charty

– Argumentácia účastníkov konania

- 95 Komisia a Rada zastávajú názor, že tvrdenie Všeobecného súdu uvedené v bode 88 napadnutého rozsudku, podľa ktorého je cieľom nároku na dovolenku za kalendárny rok podľa článku 31 ods. 2 Charty podporiť zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov, je nesprávne.
- 96 Takýto účel podľa nich nie je uvedený v tomto článku, ktorého názov sa týka len „spravodlivých a primeraných pracovných podmienok“. Ako bolo pripomenuté v judikatúre Súdneho dvora citovanej v bode 84 napadnutého rozsudku, účelom práva na dovolenku za kalendárny rok je podľa týchto inštitúcií využiť čas na oddych a zotavenie sa.
- 97 Komisia dodáva, že cieľ zlepšenia životných a pracovných podmienok dotknutých osôb nevyplýva ani zo znenia článku 31 ods. 2 Charty vo svetle smernice 2003/88, ako uviedol Všeobecný súd v bode 70 napadnutého rozsudku. Nič totiž neodôvodňuje zahrnúť do obsahu práva na dovolenku za kalendárny rok zaručeného v článku 31 ods. 2 Charty iné ustanovenia smernice 2003/88 než jej článok 7.
- 98 Odkazy na články 151 a 153 ZFEÚ uvedené v bode 85 napadnutého rozsudku, ktoré sa nepochybne týkajú cieľov sociálnej politiky Únie, na nich nič nemenia. Tieto ustanovenia nie sú v prejednávanej veci relevantné, pretože ide o posúdenie zlučiteľnosti legislatívneho aktu prijatého na základe článku 336 ZFEÚ s článkom 31 ods. 2 Charty.
- 99 Napokon tvrdenie Všeobecného súdu uvedené v bode 90 napadnutého rozsudku, podľa ktorého zníženie počtu dní dovolenky za kalendárny rok stanovené novým článkom 6 prílohy X služobného poriadku nemožno považovať za zlučiteľné so zásadou zameranou na podporu zlepšenia životných a pracovných podmienok dotknutých osôb, je podľa nich tiež nesprávne z dvoch ďalších dôvodov.
- 100 Na jednej strane podľa Komisie zo žiadneho rozsudku Súdneho dvora nevyplýva, že zlepšenie životných a pracovných podmienok je samo osebe osobitným vyjadrením základného pravidla Zmlúv alebo všeobecnej zásady. Naopak Súdny dvor v rozsudku z 22. decembra 2008, Centeno Mediavilla a i./Komisia (C-443/07 P, EU:C:2008:767, body 60 a 99), pripustil, že ak normotvorca koná podľa článku 336 ZFEÚ, práva úradníkov možno kedykoľvek zmeniť, aj keď sú zmenené ustanovenia menej výhodné ako predchádzajúce.
- 101 Na druhej strane podľa názoru Rady otázne nie je, či zníženie počtu dní dovolenky za kalendárny rok je zlučiteľné so zásadou zlepšenia životných a pracovných podmienok, ale to, či počet dní dovolenky za kalendárny rok, na ktorý majú úradníci a zamestnanci Únie nárok, má vplyv na ich právo na dovolenku za kalendárny rok, zdravie a bezpečnosť.
- 102 Podľa Komisie a Rady však nový článok 6 prílohy X služobného poriadku rešpektuje základný obsah práva na platenú dovolenku za kalendárny rok, tak ako ho zaručuje článok 31 ods. 2 Charty, pretože počet dní dovolenky za kalendárny rok, ktorý tento nový článok 6 priznáva, t. j. 24 dní od 1. januára

2016, zostáva vyšší ako minimálne štyri týždne, t. j. 20 dní, ktoré vyžaduje článok 7 smernice 2003/88. Zníženie počtu dní dovolenky za kalendárny rok v tomto rozsahu nemožno samo osebe považovať za protiprávne, na rozdiel od toho, čo Všeobecný súd konštatoval v bode 90 napadnutého rozsudku.

- 103 Parlament s touto analýzou súhlasí. Dodáva, že vzhľadom na to, že dotknutí úradníci a zamestnanci majú dostatočný počet dní dovolenky, v prejednávanej veci vyšší ako minimálne požiadavky platné v Únii, a to aj po zmene prílohy X služobného poriadku normotvorcom Únie, základné právo na platenú dovolenku za kalendárny rok nie je porušené.
- 104 Carreras Sequeros a i. predovšetkým tvrdia, že v rámci týchto odvolaní dotknuté inštitúcie jasne nevysvetlili, v akom rozsahu by ich argumentácia mala viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku. Aj za predpokladu, že cieľom článku 31 ods. 2 Charty nie je podporovať zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov, nič to nemení na tom, že nepopierateľne smeruje k zlepšeniu ochrany zdravia a bezpečnosti pracovníkov v zmysle článku 153 ods. 1 ZFEÚ.
- 105 Všeobecný súd však rozhodol, že táto základná zásada sociálneho práva Únie by bola porušená, ak by normotvorca Únie bol oprávnený výrazne skrátiť dĺžku platenej dovolenky za kalendárny rok bez toho, aby preukázal, že skutočne pristúpil k vyváženému posúdeniu dotknutých záujmov. Podľa Carrerasa Sequerosa a i. preto Všeobecný súd správne rozhodol, že zníženie nároku zamestnancov pôsobiacich v tretích krajinách na platenú dovolenku za kalendárny rok je neprimerané.
- 106 Carreras Sequeros a i. dodávajú, že napadnutý rozsudok je súčasťou judikatúry Súdneho dvora (rozsudok zo 6. novembra 2018, Bauer a Willmeroth, C-569/16 a C-570/16, EU:C:2018:871, body 81 až 84), podľa ktorej majú pracovníci nárok na platenú dovolenku za kalendárny rok, ktorej dĺžka sa musí postupne harmonizovať na účely zlepšenia životných a pracovných podmienok. Článok 31 ods. 2 Charty nemožno vykladať odlišne od zásady, ktorú má odrážať.
- 107 Okrem toho inštitúcie Únie z napadnutého rozsudku nesprávne vyvodzujú údajnú „zásadu zákazu zníženia úrovne ochrany“, hoci v bode 90 uvedeného rozsudku Všeobecný súd výslovne rozhodol opačne. Z tohto rozsudku totiž vyplýva, že jediným obmedzením, ktoré Všeobecný súd ukladá normotvorcovi Únie, keď zamýšľa skrátiť dĺžku dovolenky za kalendárny rok, je, že prinajmenšom vykoná vyvážené posúdenie dotknutých záujmov.
- 108 V prejednávanej veci podľa Carrerasa Sequerosa a i. odôvodnenia nariadenia č. 1023/2013 nijako nevyjadrujú akékoľvek zohľadnenie osobitnej povahy a účelu základného práva na platenú dovolenku za kalendárny rok, takže Všeobecný súd správne vyhovel ich námietke nezákonnosti. Navyše toto obmedzenie uložené inštitúciám Únie je v súlade s povinnosťou odôvodnenia stanovenou v článku 296 ZFEÚ.

– *Posúdenie Súdnyim dvorom*

- 109 Ako vyplýva z bodov 84 až 97 napadnutého rozsudku, Všeobecný súd sa domnieval, že normotvorca Únie tým, že prijal nový článok 6 prílohy X služobného poriadku, ktorý významne znižuje počet dní dovolenky za kalendárny rok úradníkov a zamestnancov pôsobiacich v tretích krajinách, porušil právo na dovolenku za kalendárny rok, tak ako je chránené článkom 31 ods. 2 Charty, aj keď počet dní dovolenky za kalendárny rok stanovený týmto novým článkom 6 zostáva v každom prípade vyšší ako minimálna dĺžka dovolenky za kalendárny rok, ktorá trvá štyri týždne a je stanovená v článku 7 ods. 1 smernice 2003/88.
- 110 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že na jednej strane, ako vyplýva z článku 51 ods. 1 Charty, jej ustanovenia sú určené najmä inštitúciám Únie, ktoré sú v dôsledku toho povinné dodržiavať práva, ktoré zakotvuje. Na druhej strane vzhľadom na to, že článok 31 ods. 2 Charty má v súlade s článkom 6 ods. 1 prvým pododsekom ZEÚ rovnakú právnu silu ako ustanovenia Zmlúv, jeho

dodržiavanie platí pre normotvorcu Únie najmä vtedy, keď na základe článku 336 ZFEÚ prijíma taký akt, akým je služobný poriadok (rozsudok z 19. septembra 2013, Preskúmanie Komisia/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, body 39 a 58).

- 111 Článok 31 ods. 2 Charty priznáva každému pracovníkovi právo na platenú dovolenku za kalendárny rok, ale nestanovuje presnú dĺžku tohto obdobia (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. novembra 2018, Bauer a Willmeroth, C-569/16 a C-570/16, EU:C:2018:871, bod 85, ako aj zo 6. novembra 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, bod 74). Preto, ako uviedla generálna advokátka v bode 64 svojich návrhov, základné právo na platenú dovolenku za kalendárny rok zakotvené v tomto ustanovení Charty vyžaduje, aspoň pokiaľ ide o dĺžku tejto dovolenky, normatívnu presnosť.
- 112 Podľa vysvetliviek k článku 31 Charty, ktoré sa majú podľa článku 6 ods. 1 tretieho pododseku ZEÚ a článku 52 ods. 7 Charty zohľadniť pri jej výklade, článok 31 ods. 2 Charty vychádza zo smernice Rady 93/104/ES z 23. novembra 1993 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (Ú. v. ES L 307, 1993, s. 18; Mim. vyd. 05/002, s. 197), ktorá bola nahradená a kodifikovaná smernicou 2003/88 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. septembra 2013, Preskúmanie Komisia/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, body 27, 28 a 39, ako aj zo 6. novembra 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, body 52 a 53).
- 113 Právo na platenú dovolenku za kalendárny rok, ktoré je ako základná a kogentná zásada sociálneho práva Únie zakotvené v článku 31 ods. 2 Charty, má podľa tých istých vysvetliviek svoj pôvod aj v rôznych nástrojoch buď vypracovaných členskými štátmi na úrovni Únie, ako je Charta základných sociálnych práv pracovníkov Spoločenstva, alebo na ktorých uvedené členské štáty spolupracovali, prípadne k nim pristúpili, ako je Európska sociálna charta, ktorej zmluvnými stranami sú všetky členské štáty, pričom tieto dva nástroje sú uvedené v článku 151 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 19. septembra 2013, Preskúmanie Komisia/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, body 26 a 27, ako aj zo 6. novembra 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, body 70 až 73).
- 114 Presnejšie, vysvetlivky k článku 31 ods. 2 Charty pripomínajú, že toto ustanovenie je založené na článku 2 Európskej sociálnej charty, ako aj na bode 8 Charty základných sociálnych práv pracovníkov Spoločenstva, ktoré oba potvrdzujú právo každého pracovníka na platenú dovolenku za kalendárny rok, pričom článok 2 Európskej sociálnej charty zaručuje poskytnutie takejto dovolenky najmenej v dĺžke štyri týždne.
- 115 Z vysvetliviek k článku 31 ods. 2 Charty tak vyplýva, že odkaz v nich na smernicu 2003/88 neodkazuje, ako sa Všeobecný súd nesprávne domnieval v bodoch 69 až 83 napadnutého rozsudku, na túto smernicu ako celok, ktorá má navyše širší predmet ako práva zakotvené v článku 31 ods. 2 Charty, ale na ustanovenia tejto smernice, ktoré odrážajú a spresňujú základné právo na platenú dovolenku za kalendárny rok zakotvené v tomto ustanovení Charty. Podľa judikatúry Súdneho dvora je to tak v prípade článku 7 ods. 1 smernice 2003/88, ktorý stanovuje právo na platenú dovolenku za kalendárny rok v trvaní najmenej štyroch týždňov (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 4. októbra 2018, Dicu, C-12/17, EU:C:2018:799, body 24 a 25, ako aj z 13. decembra 2018, Hein, C-385/17, EU:C:2018:1018, body 22 a 23).
- 116 V tejto súvislosti, ako to potvrdzuje článok 1e ods. 2 služobného poriadku a ako pripúšťajú inštitúcie Únie v prejednávanych odvolaniach, minimálne požiadavky článku 7 ods. 1 smernice 2003/88 v rozsahu, v akom zaručujú každému pracovníkovi právo na platenú dovolenku za kalendárny rok v trvaní najmenej štyroch týždňov, sú neoddeliteľnou súčasťou služobného poriadku a musia sa s výhradou výhodnejších ustanovení, ktoré tento služobný poriadok obsahuje, uplatniť na úradníkov a zamestnancov inštitúcií Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. septembra 2013, Preskúmanie Komisia/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, body 51 a 56).

- 117 Ustanovenie, akým je článok 7 ods. 1 smernice 2003/88, ktoré v práve Únie spresňuje minimálnu dĺžku platenej dovolenky za kalendárny rok, na ktorú má každý pracovník právo, pričom sa na tento účel prispôsobuje dobe stanovenej v článku 2 Európskej sociálnej charty, na ktorej je tiež založené základné právo na platenú dovolenku za kalendárny rok zakotvené v článku 31 ods. 2 Charty, nemôže svojou povahou predstavovať porušenie tohto základného práva. Článok 7 ods. 1 uvedenej smernice sa totiž obmedzuje na konkretizáciu tohto základného práva.
- 118 Z toho vyplýva, že ustanovenie práva Únie, ktoré podobne ako nový článok 6 prílohy X služobného poriadku zaručuje pracovníkom nárok na platenú dovolenku za kalendárny rok v trvaní najmenej štyri týždne, ktoré sú stanovené v článku 7 ods. 1 smernice 2003/88, nemožno považovať za porušenie základného práva na platenú dovolenku za kalendárny rok.
- 119 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že podľa nového článku 6 druhého odseku prílohy X služobného poriadku počet dní platenej dovolenky za kalendárny rok priznaný úradníkom a zamestnancom pôsobiacim v tretích krajinách predstavoval 36 dní na rok 2014, na ktorý sa vzťahujú sporné rozhodnutia, a 30 dní na rok 2015. Podľa prvého odseku tohto nového článku 6 sa tento počet znížil na 24 s účinnosťou od 1. januára 2016, pričom sa však spresňuje, že ako vyplýva z prílohy k rozhodnutiu Komisie zo 16. decembra 2013 o dovolenke, ktoré táto inštitúcia predložila v nadväznosti na opatrenie na zabezpečenie priebehu konania prijaté Všeobecným súdom, a v rozpore s tým, čo Všeobecný súd rozhodol v bode 109 napadnutého rozsudku, na týchto úradníkov a zamestnancov sa od tohto dátumu, rovnako ako na ostatných úradníkov a zamestnancov Únie, vzťahuje článok 57 služobného poriadku, podľa ktorého má úradník nárok na ďalšie dni dovolenky v závislosti od svojej platovej triedy a veku, najviac však celkovo 30 pracovných dní za kalendárny rok.
- 120 Okolnosť, že od nadobudnutia účinnosti nového článku 6 prílohy X služobného poriadku boli dotknutí úradníci a zamestnanci postupne zbavení určitého počtu dní platenej dovolenky za kalendárny rok, nijako nemení konštatovania uvedené v bodoch 118 a 119 tohto rozsudku, keďže podľa tohto nového článku 6 si zachovávajú nárok na platenú dovolenku za kalendárny rok, ktorá v každom prípade prekračuje obdobie vyplývajúce z minimálnych požiadaviek článku 7 ods. 1 smernice 2003/88.
- 121 Treba dodať, že stanovením dĺžky platenej dovolenky za kalendárny rok presahujúcej minimálnu dobu štyroch týždňov vyžadovanú článkom 7 ods. 1 smernice 2003/88 ustanovenie, akým je nový článok 6 prílohy X služobného poriadku, môže zaručiť splnenie dvojitého účelu práva na dovolenku za kalendárny rok, a to v súlade s judikatúrou Súdneho dvora umožniť pracovníkovi odpočinúť si od plnenia úloh, ktoré mu prináležia, a mať čas na oddych a zotavenie sa (pozri najmä rozsudky z 19. septembra 2013, Preskúmanie Komisia/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, bod 35, a zo 6. novembra 2018, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften, C-684/16, EU:C:2018:874, bod 32).
- 122 Stanovenie takejto doby platenej dovolenky za kalendárny rok nad rámec minimálnych požiadaviek článku 7 ods. 1 smernice 2003/88 má okrem toho prispieť k dodržiavaniu cieľa stanoveného v článku 2 Európskej sociálnej charty, ktorý však Všeobecný súd nezohľadnil v odôvodnení napadnutého rozsudku, najmä v jeho bode 87.
- 123 Z tohto článku Európskej sociálnej charty totiž vyplýva, že zmluvné strany uvedenej charty sa dohodli, že minimálna doba platenej dovolenky za kalendárny rok v trvaní štyroch týždňov umožňuje „zabezpečenie účinného výkonu práva na riadne podmienky práce“.
- 124 Napokon na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, treba vzhľadom na bod 8 Charty základných sociálnych práv pracovníkov Spoločenstva pripustiť, že ako Všeobecný súd konštatoval v bode 88 napadnutého rozsudku, právo na dovolenku za kalendárny rok stanovené v článku 31 ods. 2 Charty má v zásade za cieľ podporiť zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov.

- 125 Toto konštatovanie však nemôže v žiadnom prípade znamenať, na rozdiel od toho, čo Všeobecný súd v podstate uviedol v bodoch 89 a 90 napadnutého rozsudku, že ustanovenie, ktoré napriek tomu, že vedie k zníženiu počtu dní platenej dovolenky za kalendárny rok, na ktorú mali dotknutí pracovníci nárok podľa predchádzajúceho ustanovenia, zachováva túto dĺžku nad rámec minimálnych požiadaviek stanovených v článku 7 ods. 1 smernice 2003/88, treba považovať za nezlučiteľné s takýmto cieľom, a okrem toho ani to, že je nezlučiteľné s cieľom zlepšiť ochranu zdravia a bezpečnosti pracovníkov, ku ktorému tieto minimálne požiadavky priamo prispievajú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. septembra 2013, Preskúmanie Komisia/Strack, C-579/12 RX-II, EU:C:2013:570, bod 44).
- 126 Z toho vyplýva, že na rozdiel od toho, ako rozhodol Všeobecný súd, také ustanovenie práva Únie, akým je nový článok 6 prílohy X služobného poriadku, ktorého cieľom je spresniť dĺžku trvania nároku na dovolenku za kalendárny rok, na ktorú majú nárok úradníci a zamestnanci pôsobiaci v tretích krajinách, tým, že im v každom prípade zabezpečí právo na viac dní dovolenky, než sú minimálne požiadavky stanovené v článku 7 ods. 1 smernice 2003/88, nemožno považovať za porušenie povahy a účelu základného práva na platenú dovolenku za kalendárny rok zakotveného v článku 31 ods. 2 Charty.
- 127 Zo všetkého, čo bolo uvedené, vyplýva, že Všeobecný súd sa nemohol bez toho, aby sa pri svojom posúdení dopustil nesprávneho právneho posúdenia, domnievať, že normotvorca Únie prijatím nového článku 6 prílohy X služobného poriadku porušil základné právo na platenú dovolenku za kalendárny rok uvedené v článku 31 ods. 2 Charty, hoci dĺžka platenej dovolenky za kalendárny rok stanovená týmto novým článkom 6 pre úradníkov a zmluvných zamestnancov Únie pôsobiacich v tretích krajinách v každom prípade presahuje minimálne obdobie štyroch týždňov, ktoré vyžaduje článok 7 ods. 1 smernice 2003/88.
- 128 Za týchto podmienok treba tretej časti prvého odvolacieho dôvodu Komisie a druhého odvolacieho dôvodu hlavného a vzájomného odvolania Rady vyhovieť. Napadnutý rozsudok preto treba zrušiť bez toho, aby bolo potrebné preskúmať štvrtú časť týchto dôvodov alebo ostatné dôvody hlavných odvolaní Komisie a Rady, ako aj vzájomné odvolanie Rady, ktoré sa týkajú posúdenia Všeobecného súdu týkajúceho sa odôvodnenia zásahu do práva na dovolenku za kalendárny rok.

O žalobe predloženej Všeobecnému súdu

- 129 V súlade s článkom 61 prvým odsekom druhou vetou Štatútu Súdneho dvora Európskej únie môže tento súd v prípade zrušenia rozhodnutia Všeobecného súdu vydať konečný rozsudok sám, ak to stav konania dovoľuje.
- 130 V prejednávanej veci najmä vzhľadom na okolnosť, že žaloba o neplatnosť, ktorú podali Carreras Sequeros a i. vo veci T-518/16, je založená na žalobných dôvodoch, ktoré boli predmetom kontradiktórnej diskusie pred Všeobecným súdom a ktorých preskúmanie si nevyžaduje prijatie žiadneho dodatočného opatrenia na zabezpečenie priebehu konania alebo preskúmanie spisu, sa Súdny dvor domnieva, že stav konania dovoľuje, aby sám vydal konečný rozsudok.
- 131 Táto žaloba je založená na štyroch žalobných dôvodoch vychádzajúcich z porušenia povahy a účelu práva na dovolenku za kalendárny rok, všeobecnej zásady rovnosti zaobchádzania, zásady ochrany legitímnej dôvery a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života.

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení osobitnej povahy a účelu práva na dovolenku za kalendárny rok

- 132 Carreras Sequeros a i. v podstate tvrdia, že prijatím nového článku 6 prílohy X služobného poriadku normotvorca Únie nezohľadnil osobitnú povahu a účel práva na dovolenku za kalendárny rok.

133 V tejto súvislosti však stačí konštatovať, že z dôvodov uvedených v bodoch 110 až 127 tohto rozsudku musí byť tento odvolací dôvod zamietnutý ako nedôvodný, keďže dĺžka platenej dovolenky za kalendárny rok stanovená novým článkom 6 prílohy X služobného poriadku nad rámec minimálnych požiadaviek vyžadovaných článkom 7 ods. 1 smernice 2003/88 totiž neporušuje povahu a účel základného práva Carrerasa Sequerosa a i. na každoročné obdobie platenej dovolenky, ktoré je zakotvené v článku 31 ods. 2 Charty.

O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení všeobecnej zásady rovnosti zaobchádzania

134 Carreras Sequeros a i. na jednej strane tvrdia, že zníženie počtu ich dní dovolenky za kalendárny rok porušuje zásadu rovnosti zaobchádzania tým, že nezohľadňuje osobitnú situáciu, ktorá odlišuje úradníkov a zamestnancov pôsobiacich v tretej krajine od zamestnancov pôsobiacich v Únii a ktorá spočíva v podstate v tom, že majú ťažšie životné podmienky, sú povinní častejšie cestovať a musia si často ponechať dve bydliská, jedno v mieste pridelenia a jedno pre rodinu.

135 Na druhej strane tvrdia, že na rozdiel od úradníkov a zamestnancov pôsobiacich v Únii normotvorca Únie nestanovil pre úradníkov a zamestnancov pôsobiacich v tretích krajinách možnosť čerpať dodatočné dni dovolenky za kalendárny rok v závislosti od veku a platovej triedy v maximálnom množstve 30 pracovných dní stanovenom v článku 57 služobného poriadku.

136 Komisia podporovaná Radou a Parlamentom spochybňuje dôvodnosť tohto žalobného dôvodu.

137 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že zásada rovnosti zaobchádzania, ktorá je uplatniteľná v práve verejnej služby Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. decembra 2008, Centeno Mediavilla a i./Komisia, C-443/07 P, EU:C:2008:767, bod 76), vyžaduje, aby sa porovnateľné situácie neposudzovali rozdielne a rozdielne situácie neposudzovali rovnako, ak takéto posudzovanie nie je objektívne odôvodnené (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. septembra 2007, Lindorfer/Rada, C-227/04 P, EU:C:2007:490, bod 63, a z 15. apríla 2010, Gualtieri/Komisia, C-485/08 P, EU:C:2010:188, bod 70).

138 V prejednávanej veci, pokiaľ ide o argumentáciu Carrerasa Sequerosa a i. uvedenú v bode 134 tohto rozsudku, treba uviesť, že bez ohľadu na ďalšie výhody, na ktoré poukazuje Komisia a na ktoré majú podľa článkov 5, 10 a 24 prílohy X služobného poriadku nárok úradníci a zamestnanci pôsobiaci v tretej krajine v oblasti ubytovania, osobitného príspevku na životné podmienky a doplnkového krytia zdravotného poistenia, normotvorca Únie pri prijímaní reformy z roku 2014 zachoval v prospech týchto úradníkov a zamestnancov možnosť, aby vzhľadom na ich osobitnú situáciu požadovali na základe článku 8 ods. 1 a článku 9 ods. 2 prílohy X služobného poriadku osobitnú dovolenku na zotavenie v rozsahu až pätnásť dní z dôvodu mimoriadne ťažkých životných podmienok existujúcich v mieste pridelenia, pričom táto dovolenka sa poskytuje mimo rámca nároku na platenú dovolenku za kalendárny rok, ktorý služobný poriadok priznáva úradníkom alebo zamestnancom Únie.

139 Pokiaľ ide o argumentáciu Carrerasa Sequerosa a i. uvedenú v bode 135 tohto rozsudku, treba ju zamietnuť z dôvodov uvedených v bode 119 tohto rozsudku.

140 Z toho vyplýva, že druhý žalobný dôvod musí byť zamietnutý ako nedôvodný.

O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery

- 141 Carreras Sequeros a i. tvrdia, že počet dní dovolenky za kalendárny rok, na ktorú mali nárok pred 1. januárom 2014, predstavoval podstatnú a rozhodujúcu podmienku ich pracovných podmienok. Navyše dlhé obdobie, počas ktorého inštitúcie Únie považovali tento počet dní dovolenky za nevyhnutný, u nich vyvolalo legitímne očakávania, pokiaľ ide o možnosť v rámci ich kariéry kombinovať pracovný a súkromný život, a normotvorca Únie tieto očakávania zmaril.
- 142 Komisia a vedľajší účastníci konania odmietajú túto argumentáciu.
- 143 V tejto súvislosti treba na jednej strane pripomenúť, že právny vzťah medzi úradníkmi a administratívou má služobnú, a nie zmluvnú povahu. Z toho vyplýva, že práva a povinnosti úradníkov môže normotvorca kedykoľvek zmeniť (rozsudky z 22. decembra 2008, Centeno Mediavilla a i./Komisia, C-443/07 P, EU:C:2008:767, bod 60, ako aj zo 4. marca 2010, Angé Serrano a i./Parlament, C-496/08 P, EU:C:2010:116, bod 82).
- 144 Na druhej strane treba pripomenúť, že právo domáhať sa uplatnenia zásady legitímnej dôvery predpokladá, že dotknutým subjektom boli zo strany príslušných orgánov Únie poskytnuté presné, bezpodmienečné a zhodujúce sa záruky pochádzajúce z oprávnených a spoľahlivých zdrojov (rozsudok zo 14. júna 2016, Marchiani/Parlament, C-566/14 P, EU:C:2016:437, bod 77 a citovaná judikatúra).
- 145 Ako však tvrdili Komisia a vedľajší účastníci konania bez toho, aby im v tomto bode Carreras Sequeros a i. protirečili, žalobcovia nepreukázali existenciu akéhokoľvek uistenia, ktoré by im poskytli príslušné orgány Únie, pokiaľ ide o skutočnosť, že článok 6 prílohy X služobného poriadku nebude nikdy zmenený.
- 146 Z toho vyplýva, že tretí žalobný dôvod musí byť zamietnutý ako nedôvodný.

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života

- 147 Carreras Sequeros a i. tvrdia, že nový článok 6 prílohy X služobného poriadku im bráni zachovať počas svojej dovolenky za kalendárny rok ich rodinné a sociálne činnosti, tak ako boli možné predtým. V tejto súvislosti uvádzajú príklad jedného z nich, ktorý je zamestnaný v Pakistane, ale má bydlisko v Miláne (Taliansko), a ktorý v konečnom dôsledku má len šesť dní ročne na udržanie vzťahu so svojimi dcérami, ktoré žijú v Aténach (Grécko) so svojou matkou.
- 148 Podľa Carrerasa Sequerosa a i. je zhoršenie ich pracovných podmienok a tým aj ich súkromného a rodinného života neprimerané.
- 149 Komisia, ku ktorej sa pripájajú Rada a Parlament, spochybňuje túto argumentáciu Carrerasa Sequerosa a i.
- 150 V tejto súvislosti bez toho, aby bolo potrebné vyjadriť sa v prejednávanej veci k súvislosti, ktorá podľa Carrerasa Sequerosa a i. existuje medzi právami zakotvenými v článku 7 a článku 31 ods. 2 Charty, treba uviesť, že nový článok 6 prílohy X služobného poriadku, ktorého nezákonnosť uvádzajú Carreras Sequeros a i., sa týka výlučne počtu dní dovolenky za kalendárny rok priznaného úradníkom a zamestnancom pôsobiacim v tretích krajinách.
- 151 Ako tvrdí Komisia podporovaná Radou a Parlamentom, týmto novým článkom 6 nie sú dotknuté všeobecné ustanovenia uplatniteľné na úradníkov a zamestnancov, na ktorých sa vzťahuje služobný poriadok, ktoré zohľadňujú súkromný a rodinný život dotknutej osoby, ako sú ustanovenia týkajúce sa výpočtu ročných cestovných výdavkov a dní na cestu.

- 152 Navyše iné ustanovenia prílohy X služobného poriadku zohľadňujú rodinnú situáciu úradníkov a zamestnancov pôsobiacich v tretích krajinách. Články 18, 20 až 22, 24 a 25 tejto prílohy, ktoré sa týkajú náhrady výdavkov na ubytovanie, náhrady cestovných výdavkov, nákladov na sťahovanie, príspevku na dočasné ubytovanie, ako aj dávok doplnkového zdravotného poistenia a poistenia proti úrazom, ktoré môžu nastať mimo Únie, sa vzťahujú tak na týchto úradníkov a zamestnancov, ako aj na ich rodiny alebo na osoby, ktoré sú od nich závislé.
- 153 Napokon, pokiaľ ide o príklad uvedený v bode 147 tohto rozsudku, na ktorý poukazujú Carreras Sequeros a i. na podporu tohto žalobného dôvodu, treba pripomenúť, že posúdenie zákonnosti aktu Únie z hľadiska základných práv nemôže v žiadnom prípade spočívať na tvrdeniach vyvedených z dôsledkov tohto aktu v konkrétnom prípade (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. októbra 1999, Atlanta/Európske spoločenstvo, C-104/97 P, EU:C:1999:498, bod 43).
- 154 Z toho vyplýva, že štvrtý žalobný dôvod musí byť zamietnutý ako nedôvodný.
- 155 Keďže žiadnemu zo žalobných dôvodov nebolo vyhovené, žaloba musí byť zamietnutá.

O trovách

- 156 Podľa článku 184 ods. 2 rokovacieho poriadku ak odvolanie nie je dôvodné alebo ak je dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou o veci, rozhodne aj o trovách konania.
- 157 Podľa článku 138 ods. 1 uvedeného rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 158 Keďže v prejednávanej veci Carreras Sequeros a i. nemali vo veci úspech a Rada navrhla zaviazat' ich na náhradu trov konania, je opodstatnené zaviazat' ich na náhradu trov konania Rady týkajúcich sa týchto odvolaní a konania na Všeobecnom súde. Vzhľadom na to, že Komisia navrhla zaviazat' Carreras Sequeros a i. na náhradu trov konania v konaní na Všeobecnom súde, ale nie v konaní na Súdnom dvore, treba im uložit' povinnosť nahradiť trovy konania vzniknuté Komisii v súvislosti s konaním na Všeobecnom súde, zatiaľ čo Komisia je povinná znášať svoje vlastné trovy konania súvisiace s týmito odvolaniami.
- 159 Podľa článku 140 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ktorý je tiež uplatniteľný na konanie o odvolaní podľa článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, znášajú členské štáty a inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, svoje vlastné trovy konania. Parlament, vedľajší účastník konania v konaní na Všeobecnom súde, ktorý sa zúčastnil konania na Súdnom dvore, teda musí znášať svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

- 1. Rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie zo 4. decembra 2018, Carreras Sequeros a i./Komisia (T-518/16, EU:T:2018:873), sa zrušuje.**
- 2. Žaloba, ktorú podali Francisco Carreras Sequeros, Mariola de las Heras Ojeda, Olivier Maes, Gabrio Marinozzi, Giacomo Miserocchi a Marc Thieme Groen vo veci T-518/16 sa zamieta.**
- 3. Francisco Carreras Sequeros, Mariola de las Heras Ojeda, Olivier Maes, Gabrio Marinozzi, Giacomo Miserocchi a Marc Thieme Groen znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinní nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Rade Európskej únie v rámci týchto odvolaní a v konaní na Všeobecnom súde Európskej únie, ako aj trovy vzniknuté Európskej komisii v rámci posledného uvedeného konania.**

- 4. Komisia znáša svoje vlastné trovy konania vynaložené v rámci týchto odvolaní.**
- 5. Európsky parlament znáša svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy